

Izhaja vsaki četrtik ob 11. uri dooldne. Rokopisi se ne vračajo. Nepravilna pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krome, za pol leta 2 krome. Za manj premožne za celo leto 3 krome, za pol leta K 1-50.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija štev. 7.

Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8-12 dopoldne v upravnistični sobi.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Naročnino in naznanih spreje in upravnistvo v Gorici, Semeniška ulica št. 9. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nanski ulici in na korenjskem bregu (Riva Como) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vstavih, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Naročnino in oglase je plačati v Gorici.

Kristus je vstal! Aleluja!

Na Golgoti je v strašnih bolečinah umrl Božji Sin, Jezus Kristus. Prebodli so Mu roke in noge, odprli se sulico stran. Ves ranjen je visel med nebom in zemljo, iz odprte strani so tekle zadnje srage krvi, zmešane z vodo. Pod križem so zmagoslavno upili sovražniki Njegovi: Ako je Sin Božji, naj stopi s križa! Drugim je pomagal, sebi ne more pomagati! Nočemo, da bi ta kraljeval čez nas!

Tako je v bolečinah in v sramoti na križu umrl Sin Božji! Proti Njemu in Njegovemu nauku so bili vsi edini: Druhal, ki je upila: Križaj ga, križaj ga! Farizeji in pismarji, ki so strahovali oblastnika Pilata: Če tega izpušiš, nisi prijatelj cesarjev, oblastnik Pilat, ki je obsodbo izrekel, kralj Herod, ki ga je zasramoval, vojaki, ki so ga mučili in vlačili po cesti. Vsi so bili proti Njemu edini! Njegovi učenci pa so se plaho poskrili. Ko je zatisnil na križu oči in nagnil glavo, se je zdelo, da je s tem vse končano. Zastonj so upali dobri, da bo on svet odrešil, da bo Njegov nebeški nauk ljudi prenovil in osrečil, da bo ustanovil mogočno kraljestvo, katerega ne bodo premagala vrata peklenška. Vse upanje se je pokazalo prazno, ko je tako sramotno na križu umrl. Na njegov grob so zavalili velik kamen in postavili stražo, „da kje ne pridejo Njegovi učenci in ga ne vkradejo in ljudstvu ne reko: Od mrtvih je vstal!“ Kamen so celo zapečatili! S tem je bila resnica in pravica, katero je učil, pokopana in sicer brez upanja, da bi kdaj več zmagala. Končano vse!...

Ne, Jezus je tretji dan slavno in častljivo od mrtvih vstal! Kamen se odvali, stražniki zbežijo, angel sede na kamen in govori pobožnim ženam: „Nikar se ne strašite! Jezusa iščete Nazareškega-križanega; vstal je in ga ni tukaj! Poj-

dite in povejte Njegovim učencem, zlasti Petru“.

Pravica in resnica, katero so bili pokopali in zapečatili, je zmagala! Kristus je od mrtvih vstal, aleluja! Učenci Gospodovi, ki so bili vsi potrti, so dobili zopet pogum. Kakor iz sebe so si drug drugemu pripovedovali: Gospoda smo videli! ...

Toda, čujte, kaj je to? Zopet hrumijo narodje in vpijejo: Križaj ga, križaj ga! Nočemo, da bi ta kraljeval nad nami!

Komu veljajo zdaj te besede? Ali smo zopet na Golgoti?

Da, zopet so sovražniki Kristusovi vsi edini! Boj velja zdaj namestnikom Jezusa Kristusa, sv. katoliški cerkvi. Nahujskana druhal upije: Proč s cerkvi! Proč z rimskim papežem, proč s školi in duhovniki, proč s krščanskim naukom! Judeži - odpadniki izdajajo tudi dandanes sv. cerkev za malo srebrnikov, Herod in Pilat t. j. novodobne države omahujejo in netijo sovraštvo, pismarji in farizeji t. j. frumasoni in liberalci suntujo ljudstvo! Vsi so edini proti sv. cerkvi in njenim naukom! Pokopati hočejo resnico in pravico, katero oznanjujejo Kristusovi namestniki. Rajši z Barabo, kakor s sv. cerkvijo! Tako se odmeva dan za dnevom po vseh časopisih, po vseh shodih in zbornicah!

Oj gorje! Učencem Gospodovim, škofom in duhovnikom upada že pogum! Hudobneži bodo resnico in pravico pokopali. Sovražnik bo zmagal na vsej črti! Podrti bodo cerkve in oltarje!

Ne! Nikar ne obupujmo! Kristus je od mrtvih vstal, aleluja! On je obljubil sv. cerkvi, da je peklenška vrata ne bodo premagala! Kviška tedaj srca! Kristus se bojuje za nas: Jaz sem z vami vse dni do konca sveta. Zmagala bo brez dvojbe resnica in pravica! Kristus je vstal, aleluja! Zastonj hru-

mite in povejte Njegovim učencem, zlasti Petru“.

Moreno mu ni smel prizanesti. Ako bi generalu prizanesel, bi dal potuho

mijo narodje proti Njemu in Njegovi cerkvi, zastonj kujejo frumasoni in liberalci hudobne naklepe proti prostosti sv. cerkve - vrata peklenška je ne bodo premagala! Dasi je zdaj sv. cerkev ukovana v verige, dasi so resnice, katere ona uči, skoro zavržene in pozabljene, nič se ne bojmo, sv. cerkev bo ostala častljiva in slavna. Zmagala bo resnica in pravica! V boju, ki ga bijemo, bodimo stanoviti in pogumni. Kristus je od mrtvih vstal, sv. cerkev bo zmagala! Aleluja!

Narodno-napredna stranka je protikrščanska.

Sodba „Hrvatsko-slov. kluba“.

Čitateljem je znano, da so naši katoliški slovenski poslanci na Dunaju ločeni od liberalcev. Z liberalci sta potegnili le dva štajerska poslanca in vsi Hrvatje. Liberalno časopisje (zlasti „Edinost“, ki ima sploh najdaljši jezik) je vpila na naše poslance, posebno na dr. Šušteršiča, da so krivi razpora, da so nespravljivi itd. Svojo hinavščino so pokrivali z duhovsko sukno, češ, saj so sli hrvaški duhovniki z dr. Tavčarjem v en klub (hrvatsko-slovenski), zakaj bi ne šel tudi dr. Šušteršič, ki je advokat? Mi smo obžalovali, da so se celo dobro misleči poslanci ločili od katoliških mož, združili se pa z liberalci. Ali bilo je bolje tako, ker so pošteni Slovenci in Hrvatje imeli priliko od blizo videti in dobro spoznati naše slov. liberalce. In res kmalu so spoznali, da z liberalci ni mogoče skupno delovanje. Hrvatsko-slovenski poslanci so to svoje spoznanje nekaj časa prikrivali radi ljubelega miru, ali dolgo ni to moglo trpeti, ker so postali liberalci v svojih glasilih („Narod“, „Rodoljub“, „Soča“, „Primorec“ itd.) vedno bolj surovi in očitno nasproti

vsem upornežem. Predsednikove besede so vzele jetniku zadaje upanje; prosil je duhovnika. Drugi dan so razpostavili vojake od ječe do glavnega trga, kjer je imel biti ustreljen Maldonado. Ljudstvo je bilo tiho, vsi so bili prepričani, da so vse te priprave le zato, da se toliko bolj slovesno razglasi pomiloščenje.

Zdaj se prikazuje skoz množico ženska v žalni obleki. Bila je žena obsojenčeva, ki je šla v ječo po slovo. Ljudstvo, ki se da lahko omečiti, je začelo vedno bolj glasno klicati pomiloščenje; prekucni pa so se šuntali z upitjem po milosti. Garcia Moreno je sprevidel resnobo tega trenutka. On ni smel, ni mogel pomilostiti; on sam, proti vsej množici, je prevzel odgovornost za izrečeno obsobo.

Peta ura se približuje. Polkovnik, ki je zapovedoval razpostavljenemu vojaštvu, se je pomisljeval; zato pošlje pobočnika prašat, kaj je zadnja volja predsednikova. „Recite polkovniku“, odgovori Moreno, „da, če v peti uri ne slišim streljanja, bo on sam ustreljen“. Par minut pozneje je strel pričal prebivalstvu, da se je izvršila razsodba nad izdajalcem domovine. Garcia Moreno v vesti prepričan o pravičnosti razsodbe, je šel sam mirno čez trg, z glavo pokonec, da je nadzoroval neko delo.

veri in cerkvi. Sklenili so torej, da izklučijo za enkrat iz kluba poglavarja liberalcev dr. Tavčarja, ker upajo, da drugi potem sami izstopijo, če jim je kaj do ugleda in časti njih voditelja in poglavarja.

Poslanec dr. Ploj je prevzel nalogo, da je dr. Tavčarju to povedal. Pisal mu je pismo, v katerem on in Robič kakor tudi vsi hrvatski poslanci obsojajo slovensko narodno-napredno stranko za protikrščansko in protikatoliško. Dr. Ploj piše: „Bili so navzoči dr. Ivčević, dr. Zafron, dr. Ferri, Biankini, Perić, Šupuk, Spinčić, Robič in jaz in — soglasno se je izrazila želja, da bi Vi — dr. Tavčar — izstopili iz kluba, ker to zahteva narodna korist in korist hrvatsko-slovenskega kluba, z ozirom na to, da Vas smatramo odgovornim urednikom „Slov. Naroda“, v v kojem se tako konsekventno (v eno mer) napadajo vera in institucije (naprave) katoliške cerkve. Verujte, da je vsem navzočim bilo neljubo, da je do tega prišlo, ali moralo je priti do tega, ker drugače bi klub razpjal, ker ne samo Robič in jaz, ampak tudi Biankini, Perić in Spinčić bi izstopili iz kluba“. Hrvatski in slovenski poslanci so torej pred vsem svetom obsodili narodno-napredno stranko za protikatoliško. Kdor je torej še kristjan, ne more se združiti s tako stranko. Mi sicer radi izrekamo pohvalo gg. poslancem, da so hrvatskemu in slovenskemu narodu resnico povedali, menimo pa, da bi bili morali vže kedaj poznati narodno-napredno stranko in nje voditelja — dr. Tavčarja. Upamo, da za Tavčarjem izstopijo še ostali trije liberalci iz kluba in tedaj pride do poštene zveze med hrvatskimi in slovenskimi poslanci.

Ljudstvo je bilo sicer resno, pa niti besedica mrmranja se ni slišala proti predsedniku. Zdelo se je, kakor bi ljudstvo po tihem govorilo: „Huda, pa pravična je tvoja sodba“.

Med tem je potekala štiriletna doba Morenovega predsedništva. Po ustavi ga niso smeli vnovič voliti. L. 1865. so bile volitve zelo burne. Urbinovi pristaši so podpirali revolucijskega kandidata, ki pa je dobil le 8000 glasov; vlada pa je priporočala dobrega krščanskega moža, z imenom Karion (Carrion), ki je bil izvoljen z 23.000 glasi. Ta volitev je dala povod nemirum. General Flores je med tem umrl v zmagoviti vojni proti Peruvijancem.

Ekvadorjani so imeli edno samo vojno ladjo Uajas (Guayas) ki je bila navadno zasidrana v uajakilski luki. Nekega dne se Urbinovci z zvijačo polastijo najprej kupčijske ladje Uešugten (Washington), na to napadejo vojno ladjo, premagajo nepripravljeno posadko, dobijo še tretjo kupčijsko ladjo, ter z vsemi tremi odplujejo pred mesto Camboli. Od suhe strani sta pritisnila na mesto Urbina in Franko. Mestni poveljnik brž naznani dogodek predsedniku. Ta je bil ravno okreval od bolezn na jetrih, ter je prebival na prijateljevi pristavi zunaj mesta Kito. Po treh dneh neodmornega

LISTEK.

Gabrijel Garcia Moreno.

(Životopis katoliškega politika.)

Visoko čistan učencjaka, ki nam preganja temo zmot, a bolj se cenim poštenjaka, ki vé in hodi pravo pot.

S. Gregorčič.

Ovire in težave.

Ljudstvo je blagoslovljalo ime Garcia Morena. Spoznalo je, da le njegova odločna vlada bo vrnila deželi mir in blagostanje. Sovražniki pa niso mirovali. Stari nemirnež Urbina je nadražil državi Perú in Kolumbijo na Ekvador. V domovini je bil vedno v zvezi z nezadovoljnimi.

Pripravljal je upor proti postavnemu državnemu predsedniku. Med njegovimi pristaši je bil tudi general Maldonado, ki je skušal zapeljati častnike uajakilske posadke. Garcia Moreno je to zvedel, ter očital generalu njegovo rovanje. Maldonado se je izgovarjal, kakor je mogel. „Prav, general!“ mu reče predsednik, „za zdaj Vam prizanesem. Pa zapomnite si, ako zvem, da se še vmešavate v tako nevarne reči, vas ukažem ustreliti na glavnem trgu v Kito, čeravno ste general“. — Ta opomin ni imel uspeha.

Politični pregled.

Naš avstrijski državni zbor.

— Poslanska zbornica je imela minuli teden štiri seje. V jedni teh sej je bil predložen načrt zakona o uporabi preostankov skupnih sirotinskih blagajn. Dozdaj so se nahajale take skupne blagajne, v katerih je položen denar sirot t. j. nedoletnih otrok brez starišev, samo v nekaterih deželah. Vloge teh blagajn so znašale l. 1898 že 100,579.374 gld. in čista sirotinska aktiva 121,991.505 gld., — a preostanki teh blagajn so znašali l. 1898 — 21,125.095 gld. Vlada je že pred leti hotela uporabiti te preostanke za druge namene n. pr. za zgradbo sodnih in davčnih poslopj, a zbornica se je temu uprla ter naročila vladi, da pripravi novi zakonski načrt, po katerem naj bi se ti preostanki porabili za dobrotelne zavode, v katerih se nahajajo sirote ter se razdelili med posamezne dežele. Način pa, kako naj se v posameznih deželah razdele ti preostanki, naj določijo deželni zbori. Poleg tega pa naj se napravijo take skupne sirotinske blagajne po vseh drugih deželah, kjer take blagajne še ne obstojijo. Ta zakonski načrt je poslanska zbornica v sredo v drugem in tretjem branju sprejela. V četrtek pa je bila na dnevnem redu zakonska novela nekaterih sprememb določil rentnega zakona.

Vsled te novele se oproščajo rentnega davka zastavna pisma hipoteknih bank in drugih enakih kreditnih zavodov. Ta zakon je bil tudi sprejet v četrtek v drugem in tretjem branju.

Dalje so bili v isti seji sprejeti predlogi za državno podporo po elementarnih nezagadah prizadetim občinam in pokrajinam.

V petkovi seji so nekateri ministri odgovarjali na razne interpelacije, tako je ministerski predsednik odgovoril na interpelacijo glede zboljšanja plač costarjem ter rekel, da se jim bodo iste zboljšale že s 1. julijem t. l. Justični minister pa je, odgovarjaje na več interpelacij, tičočih se konfiskacij časnikov rekel, da je potrebno, da se premené dotični predpisi ter da se predrugeči podlaga, na kateri so se doslej vršile konfiskacije. Zbornica preide potem na dnevni red.

Na dnevnem redu je namreč zadeva učitelja Seitza iz Dunaja, katerega je dunajska šolska oblast odpustila iz službe, ker je očitno obrekoval svoje predpostavljene ter je v neki seji šolskega sveta pretih z zausnicami nekemu ravnatelju. Ker je bila disciplinarna preiskava izvedena proti njemu v času, ko je bil državni poslanec, so nekateri ugovarjali proti takemu postopanju ter se sklicevali na imuniteto poslancev. Da to zadevo preišče, bila je izbrana posebna parlamentarna komisija, ki je včeraj poročala o svojih sklepih. Pri razpravi v zbornici so se oglasili razni govorniki. Nekateri so zastopali stališče, da se imuniteta poslancev razširja same na sodnijska preganjanja a ne tudi na disciplinarna. Drugi so pa bili nasprotnega mnenja.

Posebno hudo so se dajali v tem pogledu kršč. socialci in nemški radi-

kalci. Konečno je bil vsprejet predlog posl. Marcheta, naj se naloži dotični komisiji, da sedanje postavne določbe glede imunitete poslancev natančneje prouči ter da stavi zbornici v kratkem času tozadevne predloge.

Ta predlog je bil sprejet in zbornični predsednik je zaključil sejo ter povedal, da dobe poslanci povabila za prihodnjo sejo na dom.

Razmere v Rusiji. — Poročali smo že o dijaških nemirih v Rusiji, katerim prištevajo nekateri kot vzrok to, da je vlada strogo nastopila proti onim dijakom, ki so prirejali demonstracije na vseučiliščih ter jih obsodila v prisilno vojaško službo, potem pa tudi dejstvo, da je sv. sinoda izobčila slavnega ruskega pisatelja grofa Tolstoja. Danes nam je še dostavilo, da se je revolucionarno gibanje med dijaki, katerim so se po nekod pridružili tudi delavci, razširilo po vseh večjih mestih Rusije v toliki meri, da ima vlada polne roke dela, da z najstrožjimi naredbami uduši to gibanje, ki proti Rusiji v revolucijo. Vsi zapori po mestih so napolnjeni z ujetniki, mej katerimi je celo oddličnih ljudi, a dijakov je samo v Kijeviskem vojnem okrožju uvrščenih k vojakom 2046. Poleg tega so zahtevali izgredi tudi več žrtev na človeškem življenju. Vsled boja mej redarstvom, vojaštvom in uporniki je padlo v Moskvi 17 oseb, med temi 7 žensk, a 30 je ranjenih; v Petrogradu je ubitih 11 oseb, med njimi 3 ženske, a 22 je ranjenih, v Kijevu je padlo dvoje oseb. — Poseben ministerski svet pod predsedstvom carja je sklenil, da je ublažiti kazni dijakov v toliko, da se jih ne sili k vojski. To se je zgodilo na poseben nasvet generala Dragomirova, ki je rekel, da je nevarno revolucionarne dijake siliti k vojaštvu, ker se krši s tem disciplina in se sistematično vzgaja v vojski duh upora. Dragomirov pravi, da armada ni kaznilnica ter da nasprotuje dostojanstvu vojske postopanje s prisilnim uvrščanjem v armado. Mej tem je vlada ustavila pouk na prizadetih vseučiliščih, a ženske oddelke na vseh ruskih šolah je popolnoma razpustila.

Vojna v južni Afriki. — Z nekako bolešno nestrpnostjo nadaljujejo Angleži vojno v južni Afriki. Ker se jim je izjalovil prevzetni poskus z mirovnimi pogajanjmi z Buri, siljeni so nadaljevati vojno, četudi bi najraje, da bi smeli oditi iz južne Afrike, ker se kaže potreba na Kitajskem čedalje nujnejša. Zlatj prihajajo v svet iz drugih nego angležkih virov poročila, da je bila popolnoma zlagana vest angležkih listov, da se je Botha prišel pogajati za mir k Kitchenerju, marveč da je resnično, da se je Kitchener obrnil do Bothe z željo za mir. Pogoji od strani Angležev pa so bili taki, da jih je Botha naravnost odklonil.

Angleži se nahajajo že v toliki stiski, da je vsak hip pričakovati kapitulacije Kitchenerjeve pred Botho in njih krik po časopisju meri le na to, da bi se javnost do zadnjega varalo o resničnem položaju v Afriki ter da bi prekricali Angleži s tem svoj lastni strah, ki

poslanik smel odstopiti ladjo, ter pravi, da kdor hoče raz ladjo sneti angleško zastavo, mora poprej čez njegovo truplo. Moreno pa ukaže svojim vojakom oklopnico zasesti. Kapitan se uda.

Predsednik ne more drugače dobiti mornarjev, ko se zlatim plačilom. Ednemu strojevodju mora obljubiti stotisoč frankov! Vojakom pa zakliče kratko: „Neodločni ne maram s seboj. Kdor se upa, naj stopi na desno, kdor se boji, naj gre na levo“. Vsi stopijo na desno. Izmed njih izbere 250 mož s častniki, ter odpluje na morje proti Jamboli, kjer je čakalo puntarsko brodovje. Drugi dan dohiti puntarje, kateri niso pričakovali, da jih bo kdo zasledoval, najmanj pa predsednik. Ko spoznajo, kdo se jim približuje, začnejo streljati. Morenova ladja pa se ne zmeni za ta pozdrav, ampak z vsvo silo zaplove med sovražno brodovje; Z ednim strelom prevrta Uajasovo stran, s svojo ostjo pa se vanjo zadere in jo prebode. Vojaki spredsednikom na čelu naskočijo krov sovražne ladje, ter posekajo vse, ki se jim ustavijo. Na ladji Washington sta bila Urbina in Robles. Brž ko sta spoznala nevarnost, sta ubežala iz ladje, ter pustila zmagovalcu svojo blagajno, v kateri je našel Moreno veliko svoto — ponarejenih bankovcev in skrivne spise uajakilskih hinavcev, ki so bili zdaj raz-

jih obdaja. Poročila govore, da so Buri vzeli Angležem že mnogo važnih postojank, ter da se morajo poslednji umikati bolj in bolj z dosedanega pridobljenega ozemlja. V zadnjem času so se vršili na 33 krajih h kratu boji in to na prostoru, ki je večji od naše države in skoro na vseh teh točkah so bili Buri zmagovalci. V bližini Pretorije se je vršil 20. m. m. hud boj, v katerem so bili Angleži popolnoma poraženi. V Natalu so Buri zaplenili zopet jeden angleški tovorni vlak z živili, orožjem, obleko in strelivom.

Novice.

Veselo Alelujo voščimo vsem naročnikom in prijateljem. Vstajenje je pravi krščanski praznik, upanje naše in veselje. Aleluja! Hvalite Boga!

Sv. oče Leo XIII. je oni teden sprejel mnogo avstrijskih plemenitšev. Pri tej priliki se je sv. očetu poklonil tudi češki goslar Kubelik, katerega je predstavil ravnatelj češkega kolegija. Sv. oče se dobro počuti in dela neutrudno. Bog ga živi!

Imenovanja. Trgovinski minister je imenoval našega rojaka iz Črnič gosp. Franceta Lebanu, dosedaj c. kr. poštnega kontrolorja in voditelja poštnega urada na kolodvoru v Gorici, višjim poštnim oskrbnikom za Opatijo. — Častitamo! — Okrajni glavar v Sezani gosp. dr. Peter Laharnar je imenovan svetnikom pri deželni vladi v Črnovicah v Bukovini; okrajna nadkomisarja gg. Bogoljub Prinzig in dr. Alfred Manussi pl. Montesole sta imenovana okrajnima glavarjema za Primorsko.

Osebnosti. — Nj. Vel. cesar je podelil povodom upokojenja v priznanje dolgoletnega zvestega in odličnega službovanja dvornemu svetniku g. vit. Al. Bosizio voditelju okr. glavarstva v Gorici naslov in značaj namestništvenega podpredsednika. Namestništ. svetniku bar. g. dr. Žigi Conradu v Trstu naslov in značaj dvornega svetnika; okrajnemu glavarju v Gradišču g. Josipu Fabrisu naslov in značaj namestništvenega svetnika; namestništvenemu tajniku g. Tiberiju pl. Sforza naslov in značaj okrajnega glavarja.

Novi goriški okrajni glavar je imenovan visokor. gosp. grof Henrik Atems, namestništveni svetovalec in voditelj okrajnega glavarstva v Celju. Njegovo imenovanje se objavi baje v najkrajšem času.

Visok gost. V naše mesto je došel don Alfonz Bourbonški s svojo sooprogo. Ostali misli tu več tednov.

Č. g. Egidij Domini, semeniški duhovnik, je včeraj v Št. Andrežu umrl v starosti 26. let. Svetila mu večna luč!

Smrtna kosa. — Umril je za rakom v nedeljo zjutraj v Mirnu dobroznani veleposestnik in lastnik tovarne za usnje gosp. Anton Drufovka (p. d. Ajdovec) v 64. letu svoje dobe. Pokojnik je bil jako premožen in pobožen. Veličasten pogreb se je vršil 1. t. m. popoldne. N. p. v m.!

krinkani. Ladja Uajas je utonila, uni dve ste prišli nepoškodovani v oblast vlade. Morske roparje, katerih je prišlo 45 v roke zmagovalcev, je postavil Moreno kar na ladji pred vojno sodnijo. 17 je bilo pomiloščenih, ker so bili le prisiljeni služiti puntarjem, drugi so bili na smrt obsojeni. Duhovnik je vsacega spovedal, in vsake pol ure je strel naznanil, da je govorila neizprosna pravica. Duhovnik je za zadnjega prosil milosti. Predsednik je že hotel prošnjo uslišati, ko pa je spoznal, da ima obsojenec na sebi obleko prejšnjega poveljnika ladje, katerega je ubil, je obsodbo potrdil.

Uajakilski prebivalci so med tem na bregu težko čakali, da se ladje vrnejo. Bili so gotovi, da pride Urbina kot zmagovalci; ko pa spoznajo na sprednjem koncu ladje predsednika, mu zmagoslavno naproti kličejo in ga burno pozdravljajo. Pred štirimi dnevi je zapustil Kito še na pol bolan, zdaj se vrača iz morja zmagovalci! Moreno je smel ponoviti besede slavnega rimskega Cezarja: „Veni, vidi, vici“ t. j. prišel sem, videl, zmagal. Povsod so ga zmagoslavno sprejemali. Narodna društva glavnega mesta so mu poklonila zlato svetinjo obrobjeno z dijamanti z napisom: „Garciji Morenu, uzoru kreposti, v spomin zaslug za domovino“. (Dalje prih.)

Dr. Ant. Gregorčič naš državni poslanec, je vložil dve važni interpelaciji. Prvo o gradnji železnice na Goriškem in sicer 1. od Sv. Lucije čez Cerkno do Idrije in 2. od Sv. Lucije do Kobarida in od tam v Bovec. Druga interpelacija govori o uravnavi hudournikov in rek in o izsuševanju močvirjev. Opozarjamo rodoljube, da je njih dolžnost g. poslancev podpirati, pošiljati mu podatke, nasvete, predloge itd. ker poslanec ni vseveden, da bi se sam vse izmislil in vedel. Voljo pa ima najboljso.

Vspored božje službe v stolnici cerkvi. — Veliki četrtek: Ob 8^{1/2} predp. kor; ob 9. pontifikalna maša, blagoslovljenje sv. olja, procesija k božjemu grobu. — Vrnivanje nog. Ob 4. popold.: Pete jutranjice in Mizerere. Veliki petek: Ob 6. predp.: slovenska pridiga. Ob 9. predp.: kor; ob 9^{1/2} božja služba. Ob 4. popold.: Pete jutranjice. — Procesija z relikvijo Sv. Križa, italijanska pridiga. Velika sobota. Ob 8^{1/2} predp. kor; ob 9. blagoslovljenje ognja, krstne vode itd. Ob 10^{1/2} slovesna sv. maša. Ob 4. popold. kor, ob 4^{3/4} Vstajenje s procesijo.

Proti kletvini so ustanovili v prvostolnici cerkvi goriški posebno bratovščino. Bog daj, da bi vsevala!

Prepisovanje pod mesto. Dr. Gregorčič je staval interpelacijo na ministra notranjih stvari in financ radi kolekovanja krstnih listov in domovnic pri prošnjah za vsprejem v novo občino, Upamo, da bosta ministra rešila prošilce stroškov, katere imajo zdaj. Hvala g. poslancu dr. Gregorčiču za umestno interpelacijo!

Otrok zgorel. V petek je nesla soproga nekega nadrednika na Gradu sušit perilo ter pustila v hiši samega svojega šletnega otroka. Otrok se je približal ognju z oblanci ter jih jel potikati v ogenj; pri tej priliki pa se mu uname obleka in h kratu bil je ves v plamenu. Na njegovo vpitje priteče sosedja ter vlije po otroku škaf vode ter ga sleče. Pa otrok se je tako močno opeknel, da je kmalu po tem umrl.

100 gld. izgubil je S. Kumar iz Štverjana na trgu v Gorici. Morda mu jih je kedo vkradel.

Nov poštni urad so odprli v Škrbini na Krasu dne 16. marca t. l.

Volanje pri Tolminu. Gledé na poročila v listih o nesnažnem mleku nam piše zaupnik: O tem nesnažnem mleku vé le narodno-napredni „špijon“, ki bi rad našo mlekarnico na slab glas pripravil. Mlekarnica dobro deluje in ljudstvu mnogo koristi.

Komisija na braniški cesti. — Vsled klubovanja ljudstva, zlasti nekaterih posestnikov, ki se pripravajo za vsako ped zemlje, je morala dne 2. aprila večja komisija iz Gorice na lice mesta. Če bodo ljudje to podjetje tako zavirali kakor do zdaj, se je bati, da se vlada naveliča in vse delo ustavi, potem pa bodo spet tožbe, da cesta ne napreduje!

Števerjan. Nekí napredni krčmar se ne drži reda in ima včasih krčmo odprto celó do 2 popoldne. Naprednjaki so povsod enaki, zanje ne velja nobena zapoved. Ali včasih jo staknejo in tako se bo zgodilo tudi v Števerjanu. Pozor, ker noč ima svojo moč!

„Slovenska palma ob Nilu“, je ime slovenskemu društvu v Aleksandriji. Društvo je poslalo 12 krasnih palmih vej ljubljanskemu knezo-škofu za cvetno nedeljo.

Iz Čepovana. — Na sporočilo 22. marca t. l. v „Primorcu“ iz Čepovana, sklenilo je več občinarjev in tudi večina občinskih zastopnikov čepovanskih dati kratek odgovor v obrambo našega čast. gosp. župnika in sicer:

1. Izrečemo soglasno in odločno, da se s tistim treskanjem na praznik sv. Jožefa v naši farni cerkvi z zadovoljstvom vjemamo in je odločujemo.

2. Resnica je, da kdor čita umazane časnike, ne more potem duhovščine spoštovati, ampak še celo čast duhovščino za hrbtom zasmehuje in taki so nekateri mladeniči brez prave odgoje in brez skušnje.

3. Ravno tako je tudi resnica, da so taki časniki in knjige tudi sovražniki sv. vere, kar je vsemu svetu znano.

4. Prepričani smo tudi, da so taka berila pregrešna, ker so proti božjim zapovedim.

5. Nočemo, da bo naša občina umazana, zaradi nekaterih zaslepljenih

jahanja dospe sel po noči do predsednika. Moreno ustane, zajaha konja, se poda v Kito, odpravi nekaj odlokov, ki naj bi izšli drugo jutro v uradnem listu, ne naznani nikomur ničesar, in brez prestanka prejaha s svojim pobočnikom (adjutantom) na raznih konjih v 3 dneh čez 400 km. dolgo pot iz Kita v Uajakil. Mestnemu starašinstvu se niti sanjalo ni, da je predsednik že v mestu. Ker je bilo v starašinstvu veliko predsednikovih nasprotnikov, se je večina že nagibala na stran revolucionarjev. Govorili so: „Na vse zadnje je Moreno vendarle samosilnik. — On vse naredi po svoje. — Bomo videli, kako se bo zdaj rešil iz zagate. — Je že zgubljen“. — Kar se vrata v dvorani odprejo in Morenov pobočnik naznani: „Garcia Moreno, predsednik!“ Kakor strela iz jasnega zadene ta nepričakovani prihod starašine; polagoma se izgubljajo nasprotniki iz dvorane. Predsednik ukaže razglasiti, da je puntarje na treh ladjah smatrati morskim roparjem, katere sme vsaka ladja zasledovati in napasti. Sam prevzame poveljništvo vojaštva. Nato se poda k angleškemu poslaniku, ter ga naprosi, naj mu odstopi angleško vojno ladjo, ki je slučajno bila v zalivu. Za ceno milijon dvesto tisoč frankov mu poslanik ladjo odstopi. Poveljnik ladje oporeka, da bi

liberalnih naprednjakov, katerim Bog kmalu pamet razsvitli.

Občinarji čepovanski.

Tiskovna pravda A. Gabrščka, lastnika „Soče“ proti „Gorici“. — Najvišji sodni in kasacijski dvor je v smislu § 286 in 346 kazenskega reda odredil, da se ima vsled s poročilom od 29. januarja 1901 opr. št. Pr. VII. 11.00/30 predložene ničnostne pritožbe Josipa Marušiča proti razsodbi porotnega sodišča v Gorici od 1. decembra 1900 opr. št. Pr. VII. 11.00/24, s katero je bil isti spoznan krivim pregreška zoper varnost časti po § 488 kaz. zak. in v smislu § 493 kaz. zak. z uporabo §§ 260b, 261 in 266 kaz. zak. in obsojen na 200 K globe, a v slučaju da ne bi mogel plačati tega zneska, na 20 dni zopora, — da se ima vršiti javna sodnijska obravnava dne 24. maja 1901 dopoldne ob 9 1/2 uri.

O tem naj se obvestijo Josip Marušič in njegov zagovornik dr. Šušteršič ter privatni tožitelj Andrej Gabršček in sicer obtožene s pristavkom, da se mu zagovornika določi uradno po § 42 kaz. p. reda, ker se ni v zmislu § 343 kaz. p. reda izrekel, da boče odposlati k tej obravnavi zagovornika na svoje stroške. V ta namen se naprosi odbor odvetniške zbornice na Dunaju, da ista imenuje uradnega zagovornika.

C. kr. najvišji sodni in kasacijski dvor na Dunaju 17. febr. 1901.

L. S. dr. Habietinek I. r.

Tretji kongres slovanskih novinarjev v Dubrovniku se vrši, kakor je končno določeno, dne 8. aprila t. l. Udeležniki se snidejo 5. aprila ob 1/2 8 uri dop v prostorih „Hrvatske čitaonice“. V Dubrovnik se udeležniki odpeljejo s parnikom „Villam“.

Konfuzni „Edinosti“. — Tržaški gospodje so objavili pastirski list križevčevega škofa Julija Drohobezkega. Lep je ta pastirski list, vreden, da ga gospodje dobro premislijo. V njem se ostro obsojajo „razkolniški zapeljivci“.

O tem pastirskem listu bomo imeli še priliko govoriti. Danes vprašamo le, zakaj ni „Edinost“ objavila tudi unijatske postne postave? Čitateljem v poduk hočemo mi nekoliko povedati:

1. Strog post sedem tednov pred Veliko nočjo, izvzete niso niti nedelje. V tem času se ne sme uživati ne mesa, ne jaje, ne mleka, ne živinske masti.

2. Istotako strog post 40 dni pred božičnim praznikom.

3. Istotako 15 dni pred velikim smarnim dnevom.

4. Istotako 3 tedne pred sv. Petrona.

5. Istotako 3 dni pred nekaterimi drugimi prazniki.

6. Istotako vsako sredo in petek.

Kakor vidijo čitatelji, je postna postava unijatske cerkve zelo ostra. Proti njej ni naša postna postava niti senca. Zdej pa vprašamo gg. okolo „Edinosti“, ali so voljni obdržavati te stroge cerkvene poste? Roko na srce! Ali izpolnujete milo postno postavo rimsko-kat. obreda? Ali je ne prelamljate? Vsaki petek imamo mi zdrček mesnih jedi, ali obdržujete to malenkost? Vi očitate „Slovencu“ in „Primorskemu Listu“, da zasramujeta sv. Cirila in Metoda, ali ju vi modro s prelamljanjem postne postave častite? Nam se zdi, da bi vi radi vpregli v jarem ljudstvo v Rimanjih, toda Rimanjci želé, da se začnete vi najprej postiti. Pokazite to v dejanju eno leto! Sestavi naj se mal odbor, ki bo gospode okolo „Edinosti“ stogo nadzoroval. Če prestanejo skušnjo, naj se oglasijo!

Nasprotnik tistih unijatov, ki ob petkih meso jedo.

Par kamenov na luterane okolo „Soče“. — Luteranski pastor Schmidt je postal sotrudnik „Soče“. Prvi njegov članek: „Evangelij v Vipavi in okoli Vipave“ kaj izvrstno osvetljuje brezvestnost „Sočine“ stranke. Navesti hočemo le nekatera mesta:

„Soča“ št. 30. piše za luteranskim pastorm: „Plemstvo na Slovenskem je vriskalo Lutru naproti in po gradovih kakor po mestih povsodi so odpravili v božji službi ceremonijelnost“ (sv. mašo, sv. sakramente). Tako proslavljajo naprednjaki luteranstvo na slovenskih tleh. Toda vedeti bi morali, da je bilo tisto plemstvo, ki je Lutru vriskalo naproti, nemško, da so gradovi in mesta bila izključno nemška! Ko bi bilo luteranstvo na Slovenskem obveljalo in dobilo moč, bi danes skoro ne bilo več govora o Slovencih. Res je, da so

se v tistem času porodile nekatere prestave sv. pisma na slovenski jezik, da se je tako rekoč takrat začela slovenska literatura, a prav to bi bilo še pospešilo raznarodljenje slovenskega ljudstva. Te slovenske prestave so bile le v pomoč luteranstvu, ki je povsod z Lutrovo krivo vero širilo tudi nemško kulturo in nemški jezik.

Kako se morejo tedaj naši naprednjaki ogrevati za luteranstvo? Lutrova kriva vera bi bila tako rekoč nagroben kamen slovenstvu.

„Soča“ se jezi, da razlagamo mi pastorejvo besedo „ceremonijelnost“ za sv. mašo. Gospodje se lahko potolažijo! Zgodovinska resnica je, da so luterani ravno sv. mašo in skoro vse sv. sakramente odpravili. Če ne razumete spisov luteranskega pastora, zakaj jih objavljate? Ali ni to največja predrznost in brezvestnost? (Dalje pride.)

Za spomenik pokojnemu svetogorskemu vodji č. g. Andreju Lebanu so darovali: Neimenovan prijatelj 10 K, neka družina v Mirnem 2 K, č. g. Ivan Seljak, kaplan v Tolminu 2 K, g. Anton Šorli, kavarnar v Trstu 10 K, č. g. Alojzij Bratina, duhoven v Šempolaju 10 K, I. G. 10 K, skupaj 44 K.

Iz Svetega dne 25. marca. Kakor se vidi iz „časopisja“ je v Svetem nalezljiva bolezen po imenu: „napredne gobe“. Pobrala je naglo dva čvrsta moža v časno temo, v kateri ne pomaga nobeno zdravlilo. Zatorej čujte in molite, da ne padete v skušnjava! Dragi mi sosede, zdaj je prijeten čas; Velika noč se bliža, očistimo — osnažimo se, proč sovražstvo, proč stranke; držimo se sv. katoliške cerkve in njenih nauk. Eden Bog, ena vera, en krst! In ti ljuba „Soča“, zdaj imaš priličen čas, ko je tvoja struga prav do vrha polna — operi svojo obleko, ker ako boš v tako umazani obleki in Sveto hodila — te bodo zadele svetopisemske besede: Prijateljica, kako si sem prišla, ker nimaš svatovske obleke. Zvezite jo in vržite jo v ogenj!

V Svetem se nahaja neka žival (jazbec), ki vjeda naprednjake. To žival so pretekli teden napali, pa se je skrila v luknjo; potem je napredna stranka naznanila, da ima ta žival jako koristno mast — za napredne bolnike. Zato se je sešla vsa napredna ideja k velikemu posvetovanju „pod vejo“. Po končani seji so to žival izlekli iz luknje; eni so ji dajali sladčice, drugi so ji jemali mast. Kdor si želi — te napredne masti, naj pride v Sveto, dokler se vsa ne raztopi!

V Svetem je napadel ptičar nekega vrabca pretekli teden. Ostali vrabci pa so tako čivkali, da je bilo kaj. Pa ptičar se ne ženi za napredno čivkanje.

Ljubi gospodje okoli „Primorskega lista“! V zadno „Gorico“ smo zavili „par fancelnov“ „Primorcev“ iz Svetega. Zdej se pa lepa priložnost ponuja, da napravimo majhno povitico „Soči“ za veliko noč in da jo zavijemo v „Primorski List“.

Iz Dornberga. — Ker sem spočetka menil, da me v „Soči“ in „Primorcev“ blatijo kakor navadno znani dornberški naprednjaki ali pa kak burjast „Sočin“ urednik, sem k vsemu molčal, kajti ljudem take vrste ne odgovarjam. Notica v zadnjem „Prim. Listu“: „Naše učitelstvo“, pa me je poučila, da je moj nasprotnik učitelj. Torej bodi g. dopisniku kot izobražencu kratek odgovor in poziv.

Povedal je že „Prim. L.“ v svoji 11. št. da je dopisnik v „Soči“ lažljivo poročal, da bi bil jaz proti ljudski šoli in učiteljem udrihal, katere in kojih niti v mislih nisem imel, kar priča lahko cela cerkev. Ne gre mi tudi v glavo, kaj bi imela ljudska šola s škofovimi zavodi opraviti!? To mora vedeti le „kunštni“ dopisnik, kateri me je s svojimi naprednjaki očmi videl na prižnici, kjer nisem bil.

In od takih reči se pitajo gg. učitelji ob četrtkih po goriških krémah, v katerih jim kak oholi tovariš pripoveduje, da lože svojo duševno revščino zakriva. Jaz gg. učitelje za tako duševno hrano pomilujem, dotičnega gospoda pa, ki se je hvalil, da je on naznanil „Soči“ o pridigi dornberškega župnika, pozivljam, da se prijavi s polnim imenom, kakor jaz, ako mu je resnica ljuba, da se malce bolje spoznava.

Poštenemu in resnicoljubnemu človeku se ni treba skrivati za uredniški hrbet in „Sočino“ plahto, najmanj pa naprednjaku, ki mrak in telo (!) so-

vraži. Pomore mu tudi lahko do resnice kolega, ki je kot dornberški orgljavaec gotovo bil na koru in lahko dobro slišal vsako besedo mojega udrihanja po ljudski šoli in učiteljih.

Lovro Juvančič, župnik.

Izjava. — Sumi se, da sem jaz pisal v „Sočo“ dopis iz Dornberga o „propovedi proti ljudski šoli“, ki je naperjen proti veleč. g. župniku v Dornbergu. — Izjavljam, da nisem v nikaki zvezi z onim dopisom, ne z nobenim, objavljenim iz Dornberga.

Izjavljam tudi, da nisem bil v družbi gg. učiteljev pri „Jelenu“, kjer se je, kakor opisuje nek č. g. duhoven iz Koroške v 13 št. „Prim. L.“ „zabavljalo in zgrazalo nad župnikom dornberškim in kjer se je nek učitelj pohvalil, da je on naznanil „Soči“ o pridigi imenovanega župnika“.

Res je pa, da sem javno izjavil pri zborovanju učiteljskega društva na neko opazko glede onega dopisa, da je bila neresnična ona vest, objavljena v „Soči“, kar je vzelo učitelstvo za zadovoljstvom na znanje. (To sem izjavil na podlagi izreka nekaterih Dornberžanov, ker sam nisem bil pri maši g. župnika.)

Konečno prosim, naj se me pusti, kar se tiče dopisov brez mojega podpisa, popolnoma na miru, kakor ne odgovorim jaz nikomur, ki se ne upa s polnim imenom na dan.

V Dornbergu, 3. aprila 1901.

Ig. Križman, nadučitelj.

Socijalne drobtinice.

Komunistična občina na dražbi.

— V deželi Georgija v združenih državah severne Amerike se je nedavno zopet pokazalo, da so komunistični nazori neizvedljivi. Leta 1894 se je v Georgiji naselilo 40 mož in žen, ki so sklenili skupno živeti, skupno delati in skupno uživati. Nakupili so si za 60.000 mark polja in sezidali si vas za 28.000 mark. S početka se jim je prav dobro godilo. Njih število se je namnožilo na 110 oseb. Toda kmalu so se začele kazati zle posledice skupnega življenja. Med njimi jih je bilo mnogo (25), ki so bili prvi pri jedi, toda zadnji pri delu. Občina je sklenila lenuhe izključiti, toda ti so se uprli. Začel je v občini hud prepir, kajti lenuhi so hoteli jesti, ne pa delati. Prepri so se od dne do dne množili, da ni bilo več mogoče skupaj živeti. Mnogi so prostovoljno občino zapustili in ker se je v takih razmerah tudi dolg namnožil, prišla je slednjic cela občina na dražbo!

Občina je imela predsednika, kot oskrbovalni svet pa so bili trije možje, in dve ženi.

Naša društva.

Vabilo. „Slov. bralno in podporno društvo v Gorici“ vabi svoje člane k rednemu občnemu zboru, ki bo v nedeljo, dne 14. t. m., ob 1. uri popoldne v prostorih „Goriške čitalnice“ z dnevnim redom, ki ga določujejo društvena pravila odbora.

Vabilo k občnemu zboru „Krojaške Zadruga“, vpisane zadruga z omejeno zavezo, kateri bo dne 18. aprila t. l. ob 2. uri popoldne v prostorih „Goriške čitalnice“. — Dnevni red: 1. Računi za l. 1900. 2. Poročilo in predlogi načelnštva. 3. Poročilo in predlogi nadzorništva. 4. Volitev načelnštva in nadzorništva. 5. Morebitni predlogi. — V Gorici, dne 1. aprila 1901. Načelnštvo. Na znanje! Računi za l. 1900 so vsakemu na vpogled v zadrugi prodajalnici. Obresti deležev za l. 1899 in 1900 se bodo izplačevali po občnem zboru v prodajalnici. — Obresti se ne obrestujejo.

Društvo veleposestnikov (narodnopolitično) ima redni občni zbor dne 11. aprila ob 11. uri v gostilni „Pri jelenu“ v Gorici z dnevnim redom, katerega določajo društvena pravila.

Predsedništvo.

„Centralna Posojilnica“. — V nobeno stvar na svetu se narodnopolitna stranka tako srdito ne zaganja, ko v „Centralno Posojilnico“. Oni teden je „Soča“ objavila kar dva uvodna članka, oba polna lažij, zavijanj in pa — zelene nevoščljivosti. Kaj takega so zmožni le bankrotirani ljudje, kakoršni so skoraj vsi „Sočini“ pisarji. Predsednik „Centralne Posojilnice“ dr. Jos. Pavlica je na ta nesramni napad vsilil „Soči“

popravek, s katerim je spodbil njene nesramne trditve.

„Soča“ bi rada našla pri nas kaj takega, kar bi bilo podobno onemu dejanju, s katerim si je dr. Henrik Tum a prisvojil „Ljudsko posojilnico“ in radi česar ga je državni pravdnik tožil. Povedala je vže vkrat, da se še pri nobeni posojilnici ni zgodilo, da bi državni pravdnik tožil predsednika radi takih reči. Le v Gorici je bilo to mogoče. Mi pa odgovarjamo: državni pravdnik ni mogel tožiti Tume nikjer drugje ko v Gorici, ker je v Gorici storil, kar je storil, ali kjerkoli bi bil storil kaj takega on ali kedo drugi, bi bil prišel na zatožno klop. Če do zdaj ni še nihče kaj takega storil, so pa naši naprednjaki poskusili svoje zmožnosti prvi v Avstriji.

Prijateljem v kličemo: Ucite se od nasprotnikov, kako važen zavod je za našo stranko „Centralna Posojilnica“. Kdor količakaj more, naj pristopi z glavnim deležem (200 K). To bodi zapoved vsem, ki so res z nami!

Občni zbor „Sloven. krščanske socijalne zveze“ je bil v nedeljo pop. v Ljubljani v „Kat. domu“. Predsedoval je dr. J. Ev. Krek. Rekel, je da je zveza z malimi sredstvi vendar marsikaj doseгла. Povdarjal je sosebno velik uspeh javnih predavanj. Celó nasprotniki so morali pripoznati koristi naših predavanj.

Zveza ima vže lepo knjižnico. — Društveno tajništvo je napravilo 1300 brezplačnih prošenj za odpis potresnega posojila pa tudi še mnogo drugih prošenj najraznovrstnejše vsebine. — Društvo se je udeležilo posvetovanj o splošni organizaciji krščanskega delavstva na Dunaju in je sprejelo načrt dunajskih socijalcev.

Društvu želimo obilo vspahov tudi na Goriškem.

Katoliško društvo slovenskih učiteljev na Primoškem je imelo dne 24. marca zopet zborovanje. Udeležil se je zborovanja tudi č. g. kaplan Alojzij Kovačič; predsedoval je preč. g. dr. J. Pavlica.

Veleč. gospica Mirka Holzinger pl. Weidich je predavala o filantropistu Kristjanu Gotthilfu Salzmannu, ki je filantropistična načela med filantropisti jedini shvačal najmanj jednostransko. Vsled tega se je tudi ohranil zavod, katerega je ustanovil v Schnepfenthalu na Turinskem, do današnjega dne, česar ne moremo trditi o drugih filantropistih. Zasludujé Salzmannovo življenje, dokler ni postal župnik v Erfurtu, prešla je preč. govornica k njegovim spisom. V spisa „O sredstvih dobrega pouka v krščanskem nauku“ priporočá Salzmann, naj se otrokom prosto pripovedujejo razne zgodbe, osebe naj se karaktizirujejo, iz vsega naj odseva božja previdnost. Pripovedovanje naj se oživi s primernimi in res dobrimi slikami. Tu navaja nekaj točk, kakšne naj bodo slike in kaj naj predstavljajo. Nato je omenila preč. govornica še drugi Salzmannov spis „Das Krebsbüchlein“ namenjen starišem ter pisan v ironičnem tonu. Navedši nekaj primerov iz te knjižice kako naučimo otroke lagati, na kakšen način izgubimo njihovo ljubezen, je zaključila predsednica svoje predavanje.

Zbrani člani so zapeli pesem „Salve regina coelorum“.

Preč. g. dr. Pavlica je priporočal v svojem govoru naj stopimo v tel. očem tednu, tednu Jezusovega premišljevanja, pred božje razpelo, ki nam jasno priča, 1.) da je Jezus žrtva za nas in 2.) žrtva iz ljubezni.

Razpisana je nagrada 50 K za najboljši sestavek o predmetu „Senčno drevo je dobra koleginja, hudobna pa bodeče trnje“. Pisateljica mora vložiti spis najdalje v zborovanju meseca oktobra. Na čelo spisa napiše pisateljica geslo, spisu doda zapečaten zavitek, na katerem je geslo, v zavitku pa ime pisateljice.

Veleč. g. predsednica je podarila društvu „Katoliški obzornik“ za leto 1901 ter je predlagala naj se naše društvo vpiše v „Matico slovensko“; predlog je bil enoglasno sprejet.

Gospica Zora Klavžarjeva je deklamovala Gregorčičevo poezijo „Oljki“ in gospica Hrovatinova pa je zapela solo „Sneguljkina radost v domu prtilikovcev“.

Prihodnje zborovanje bode dne 28. aprila 1901 ob 10. uri.

L. Koršič, tajnica.

Za kratek čas.

Omika, svoboda in napredek!
— „Soča“ misli, da je unijatstvo potrebno, kajti nek kmetski pevec je rekel: „Kaj strela je tisto blebetanje, ki men cajo gospodje nunci v cerkvi! Naj jih zlodej razume! Jaz pojem na koru „teddamus“, „konfili“, „kjerje“ in druge take stvari itd.“ Učenjaki okolo „Soče“ so tako popolnoma rešili vprašanje o unijatstvu. Kaj pravijo o tem drugi, ni merodajno, ker so po mnenju „Soče“ sami „duševni revčki“ in „klampini“. Sicer se pa „Sočani“ ne ogrevajo več za unijatstvo, kajti „staro-apostolska, priprosta Kristusova vera“ je le pri luteranah, kakor uči v „Soči“ luteranski pastor. (Tedaj ne pri unijatih!) Luterani znajo „presunljivo propovedovati, kakor se nikjer ne sliši“, pri luteranah je „čista beseda božja“. Tržaskim unijatom kaže tedaj Gabršček že fige! Dol z Riečanji! Živio Luter! Kaj pravi na to „Edino-st“? — „Soča“ piše dalje: Č. g. župnik Juvancič je „Učiteljbran“. Župnik v Rihembergu je mož „s trombani“, on in njegov pomagač „bi znala reči, da je krvavi dež napravil „Sani“ iz Brjij. „Nunci odrekajo naprednjakom zadnjo popotnico“. Č. g. Budin je zgrabil podžupana, ali kuta mu je bila na poti: zato jo je vrgel od sebe ter hotel vreči se na podžupana. Pristopili so možje ter odvedli tulečega derviša“. Brat „Krišpin ima na pol posvečen jezik“. „Nek kaplan na Vipavskem se je bahal, da je fejest fant (Viž ga no!), otroka pa je v šoli učil prepevati o nebeski občeti“. „Trbusk guspad je azejnen“. Vsi, ki niso od napredne stranke, so „klerikalne hinavske posvečene in neposvečene buče, farski podrepaniki“. „Ljudstvo se mora otresti „žegnane jarma“, kateri ga tlačí k tlom“.

Kakor se vidi, so se gospodje okolo „Soče“ v zadnjih 14 dneh pošteno trudili za omiko, svobodo in napredek!

Nepričakovan odgovor. — „Slišite, krčmar, glejte, v gulašu je mala cunja“. Gostilničar: „Naj bo. Ali mislite, da vam bom za 12 krajcarjev dal cele hlače?“

Martin Šuligoj,

urar v Kanalu

prilporečam svojo zalogo šivalnih strojev raznih in najnovejših sistemov.

Ker je to le postranski zaslužek in stanujem na deželi, mi je mogoče postreči z najnižjimi cenami.

Dajem tudi na obroke. Garancija pet let.

Sadjarsko in vinarsko društvo za Brda v Gorici

Prodaja naravne in pristne briske pridelke po zmernih cenah.

Zaloga pristnih vin: burgundeca, rizlinga, modre frankinje in drugih.

DESERTNA VINA.

Sedež društva je: Gorica, ulica Barzelilni št. 20.

Krojaški mojster Franc Čufer

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7 v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji, izdeluje

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Prilporeča se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

prilporeča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalce sam lahko določi.

Anton Obidič,

čevljar

Semeniška ulica hiš. št. 4 Gorica,

prilporeča se

za raznovrstna naročila po meri za gospe in gospode.

Naročila se izvršujejo hitro.

Spominki

za prvo sveto obhajilo:

mali za molitvenike 3 do 10 v veliki za okvir 12 „ 40 „

RAZNE PODOBE :

za molitvenike 100 od 80 v navzgor, za okvir, komad 20 do 90 v.

Za naročila prilporeča se odličnim spoštovanjem udani

G. Likar.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici,

Gosposka ulica hiš. št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izber, kakor: sukno, platno, pretnino, Chiffon, oksfort, srovico, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce. Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

Važno za vsakega!

Razprodaja!

Po nečuveno nizki ceni se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura obstoječa iz

14 krasnih dragocenih predmetov

in sicer:

1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tudi posrebr.) z lepó razrezljanim pokrovom, točno urejena s 3-letnim jamstvom in škatljico.

1 krasna goldin ali nikljasta okropna verižica s privesom. Pariški sistem.

1 goldin igla za kravate z imitir. briljanti.

1 par gumbov za manšete, znamka „Garantie“.

1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovratnike.

1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno puncir.

1 goldin prstan s krasnim kamenom.

1 žepno ogledalo v etvijju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z uro Anker-Remont vred pošilja le za 2 gl. 95 nč. s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, tvrdka

Brüder Hurviz

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo.

Neodgovarjajoče sprejemam v 8 dneh nazaj in povrnem denar, vsled česar nima kupec nikakega rizika.

Bogato ilustriran cenik raznovrstnih dragocenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec dobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 15 v Medjatovi hiši v pritličju

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnih in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvanov proti poškodbam.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska zavarovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

ROJAKI! Zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Anton For,

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Podpisana prilporečata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo novo urejeno

prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin,

trgovalca v Semeniški ulici h. št. 1. v lastni hiši, kjer je „Trg. obrt. zadr.“

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici

odlikovan z častno diplomo najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetlno izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Prilporeča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubšeje.

Čebelno voščene sveče pod garancijo 2000 kron

prilporečam preč. duhovščini, cerkvenim oskrbništvom in slavnemu p. n. občinstvu.

Med garantiran čebelni pitance najboljše vrste na drobno Kg. po K 1,20.

Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač, svečar, ulica sv. Antona 7, Gorica.

Izvrstne, priznane najboljše

Jeklene pluge, z 1, 2, 3 in 4 lemoži, brana za njive in travnike: členasta in dijagonalna

Droblilne in gladke jekleno-ploščaste poljske valje, — sejalne stroje „AGRICOLA“.

Stroje za košnjo trave, detelje in žita. Konjske grablje in grablje za žito, stroje za obračanje sena. Patentirane stroje za sušenje sadja, zelenjadi itd.

Stiskalnice za vino in sadje, tudi za druge namene. — Sadne in grozdne mline. — Stroje za robkanje grozdja,

Samodelujoče patentirane škropilnice proti peronospori, grintovcu in krvavi uši „SYPHONIA“.

Premakljive štedilne peči s kotli, — stroje za parenje krme.

Mlatilne stroje

s patentiranimi valjastimi podlagami za sklepno mazilo, ročne, na gepel in na paro,

Vsakovrstne gepelne

za vprego od 1 do 6 konj,

Najnovejše čistilne mline za žito, trijerje,

stroje za mrvenje koruze, slamnoreznice, mline za drobljenje žita in stroje za rezanje korenjstva,

Ročne stiskalnice za seno in slamo, nepremakljive in prepeljive, sploh vse gospodarske stroje proizvajata in prodajata pa najnovejši konstrukciji

PH. MAYFAHRT in drug,

c. in kr. edino priv. tvornice gospodarskih strojev, livarne in fužine na paro

Ustan. 1872. Dunaj (Wien) II., Taborstrasse 71. 750 delavcev

odlikovane z nad 450 zlatimi, srebrnimi in medenimi kolajnami iz vseh večih razstav.

Obsežni katalogi in mnoge priznanice pošiljajo se za zahtovo brezplačno. — Zastopniki in razprodajalci se iščejo.

